Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001909

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-05-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заболотня Зоряна Орестівна
2. Zoryana O. Zabolotnya

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9502-2290

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 226

Назва наукової спеціальності: Фармація, промислова фармація

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 22 охорона здоров'я

Дата захисту: 20-06-2025

Спеціальність за освітою: 226 Фармація, промислова фармація

Місце роботи здобувача: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8890

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.45.15

Тема дисертації:

1. Оптимізація фармацевтичного забезпечення при дерматологічних захворюваннях.
2. The optimization of pharmaceutical providing for dermatotological diseasis.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню удосконалення фармацевтичної допомоги при поширених дерматологічних захворюваннях – акне та атопічний дерматит (АД), з урахуванням даних доказової медицини, фармакоекономічного аналізу при використанні готових лікарських засобів (ЛЗ), екстемпоральних форм та належного інформаційного забезпечення фахівців. Дерматологічні захворювання є найбільш поширеною медичною проблемою, яка охоплює широкий спектр патологій шкіри. В Україні згідно зі статистичними даними у структурі дерматологічної захворюваності перше місце займає акне (вугрі), друге місце – АД, тому ці патології були обрані як об’єкти для дисертаційного дослідження. За оцінками експертів до 20% населення нашої країни страждає на АД. Тому системні дослідження фармацевтичної допомоги, асортименту готових лікарських засобів (ЛЗ) та екстемпоральних ЛЗ (ЕЛЗ) в аптеках для лікування акне та АД, з урахуванням динаміки кількості аптек з виробничими відділами, які мають ліцензії, наявності

активних фармацевтичних інгредієнтів (АФІ) є актуальними. Перший розділ дисертації присвячений вивченню епідеміологічних показників поширеності акне й АД в Україні та у світі. Проведено огляд джерел літератури щодо патологічних механізмів, етіології розвитку акне та АД, оновлення протоколів лікування відповідно до даних доказової медицини. Другий розділ дисертаційної роботи містить обгрунтування об'єктів та методів аналізу, які використані при виконанні завдань наукового дослідження. При аналізу сегментів ринку були обрані групи ЛЗ, які мають доказову ефективність і провідний вплив на досягнення результату при лікуванні захворювань шкіри – акне та АД. У роботі використані загальні методи – історичний, системний, логічно-структурний, також маркетингові дослідження сегментів ринку; анкетування, опитування фахівців фармації. Використано методи ФА для розробки методик «мінімізація вартості» для інноваційних ЛЗ системне і зовнішнє використання при АД та акне; розробка методик порівняння витрат на готові ЛЗ та ЕЛЗ при лікуванні акне та АД. У третьому розділі дисертації подано результати маркетингового дослідження асортименту готових ЛЗ для лікування АД. Проведено вивчення фармацевтичної складової протоколу лікування та Настанови з лікування АД 2017 року, вивчено основні групи ЛЗ, які включені у вітчизняні нормативні документи та показано необхідність оновлення протоколу лікування. Для детального аналізу досліджена група топічних глюкокортикостероїдів (ТГКС), які мають високу доказову ефективність при лікуванні АД. Досліджено асортимент у динаміці ТГКС за останні 5 років та визначено коефіцієнти доступності препаратів групи D 10. Проведено порівняльний аналіз груп ТГКС, які включені у Державний формуляр ЛЗ України та Британський національний формуляр (БНФ) , виявлено певні відмінності, визначено профільні ЛЗ, які доцільно включити у вітчизняний формуляр та оновити протоколи лікування. У четвертому розділі дисертації детально вивчено фармацевтичну складову протоколу і настанови з лікування акне (вугрі) в Україні, які діють з 2016 року. Виділено основні групи ЛЗ для зовнішнього та системного застосування при акне середньої та важкої форми. Вивчено асортимент інноваційних ЛЗ при акне на вітчизняному ринку, визначено коефіцієнти доступності цих препаратів. Проведено порівняльний аналіз груп ЛЗ, які включені у Державний формуляр ЛЗ України та Британський національний формуляр (БНФ) для лікування акне показав, які ЛЗ, за даними доказової медицини є доцільним внести у Державний формуляр при перегляді, а також у протоколи лікування акне з урахуванням європейських рекомендацій з лікування. П'ятий розділ дисертації розглядає стан екстемпорального виготовлення в аптеках Західного регіону України за час пандемії COVID-19 та дії воєнного стану, коли приготування ЕЛЗ в аптеках сприяло забезпеченню населення основними ЛЗ, і при лікуванні дерматологічних захворювань. Грунтовно досліджено динаміку кількості аптек за 1994-2024 роки, які готують ЕЛЗ на прикладі Львівської області. Детально вивчено перелік ЕЛЗ на прикладі КП ЛОР «Міжлікарняна аптека № 272», Львів, яка готує стерильні і нестерильні ЕЛЗ. Проведено вивчення інформаційного забезпечення за даними інструкцій для медичного застосування ЛЗ, що застосовуються при лікуванні АД та акне, виявлено невідповідності (асиметрія) інформації за такими параметрами: покази, побічні реакції, особливості дозування у дітей. Показано необхідність уніфікації інформації в інструкціях на щодо віку, протипоказів та особливостей застосування для різних груп при дерматологічних захворюваннях для удосконалення фармацевтичної допомоги та прихильності пацієнтів до схем. Вивчено інформаційні потреби сукупності фармацевтів аптечних закладів про напрями лікування дерматологічних захворювань за 2022-2024 роки та обгрунтовано модель інформаційного супроводу фармацевтичної допомоги при дерматологічних захворюваннях на прикладі акне та АД.

2. The dissertation is devoted to the scientific substantiation of improving pharmaceutical care for common dermatological diseases – acne and atopic dermatitis (AD), taking into account evidence-based medicine data, pharmacoeconomic analysis when using ready-made medicines (MZ), extemporaneous forms and proper information support for specialists. Dermatological diseases are the most common medical problem, which covers a wide range of skin pathologies. In Ukraine, according to statistical data, acne (acne) takes first place in the structure of dermatological morbidity, and AD takes second place, therefore these pathologies were chosen as objects for the dissertation study. According to expert estimates, up to 20% of the population of our country suffers from AD. Therefore, systematic studies of pharmaceutical care, the range of ready-made medicines (MZ) and extemporaneous medicines (ELZ) in pharmacies for the treatment of acne and AD, taking into account the

dynamics of the number of pharmacies with production departments that have licenses, the availability of active pharmaceutical ingredients (API) are relevant. The first section of the dissertation is devoted to the study of epidemiological indicators of the prevalence of acne and AD in Ukraine and in the world. A review of literature sources on pathological mechanisms, etiology of acne and AD development, updating of treatment protocols in accordance with evidence-based medicine data was conducted. The second section of the dissertation contains a justification of the objects and methods of analysis used in the performance of scientific research tasks. When analyzing market segments, groups of drugs were selected that have proven effectiveness and a leading influence on achieving results in the treatment of skin diseases - acne and AD. The work used general methods - historical, systemic, logical-structural, as well as marketing research of market segments; questionnaires, interviews with pharmacy specialists. FA methods were used to develop methods for "cost minimization" for innovative drugs for systemic and external use in AD and acne; development of methods for comparing the costs of finished drugs and ELDs in the treatment of acne and AD. The third section of the dissertation presents the results of a marketing research of the range of finished drugs for the treatment of AD. The pharmaceutical component of the treatment protocol and the Guidelines for the treatment of AD 2017 were studied, the main groups of drugs included in domestic regulatory documents were studied and the need to update the treatment protocol was shown. For a detailed analysis, the group of topical glucocorticosteroids (TGCS) was studied, which have high proven effectiveness in the treatment of AD. The range of TGCS dynamics over the past 5 years was studied and the availability coefficients of group D 10 drugs were determined. A comparative analysis of the groups of TGCS included in the State Formulary of Ukraine and the British National Formulary (BNF) was conducted, certain differences were identified, and profile drugs were identified that it is advisable to include in the domestic formulary and update treatment protocols. In the fourth section of the dissertation, the pharmaceutical component of the protocol and guidelines for the treatment of acne (acne) in Ukraine, which have been in effect since 2016, were studied in detail. The main groups of drugs for external and systemic use in moderate and severe acne were identified. The range of innovative drugs for acne on the domestic market was studied, the availability coefficients of these drugs were determined. A comparative analysis of drug groups included in the State Formulary of Ukraine and the British National Formulary (BNF) for the treatment of acne was conducted and showed which drugs, according to evidence-based medicine, are advisable to include in the State Formulary during revision, as well as in acne treatment protocols taking into account European treatment recommendations. The fifth section of the dissertation examines the state of extemporaneous manufacturing in pharmacies of the Western region of Ukraine during the COVID-19 pandemic and the effects of martial law, when the preparation of ELDs in pharmacies contributed to providing the population with essential drugs and in the treatment of dermatological diseases. The dynamics of the number of pharmacies preparing ELDs for 1994-2024 was thoroughly studied using the example of the Lviv region. The list of ELDs was studied in detail using the example of the KP ENT "Interhospital Pharmacy №. 272", Lviv, which prepares sterile and non-sterile ELDs. The information needs of pharmacists of pharmacy establishments on the treatment of dermatological diseases for 2022-2024 were studied and a model of information support for pharmaceutical care for dermatological diseases was substantiated using the example of acne and AD.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Заліська О.М., Качерай Ю.В., Заболотня З.О., Семенов О.М. Аналіз тенденцій екстемпорального виготовлення ліків в аптеках для дітей. Фармацевтичний журнал. 2021; 6: 18-27. DOI: https://doi.org/10.32352/0367-3057.6.21.02 https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1257
- Заліська О.М., Максимович Н.М., Заболотня З.О., Заліський Б.М. Аналіз асортименту доступності лікарських засобів, які використовуються для лікування атопічного дерматиту в Україні. Фармацевтичний журнал. 2022; 2: 18-27. DOI: https://doi.org/10.32352/0367-3057.2.22.03 https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1280
- Качерай Ю.В., Заболотня З.О., Заліська О.М., Мудрак І.Г., Кушта О.М. Проблематика уніфікації інформації в інструкціях для медичного застосування лікарських засобів в Україні під час пандемії COVID-19 та воєнного стану. Фармацевтичний журнал. 2023; 2. 67-80. DOI: https://doi.org/10.32352/0367-3057.2.23 https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1350
- Заліська О.М., Заболотня З.О., Семенов О.М., Максимович Н.М., Калинюк Т.Г., Барчук О.З. Аналіз тенденцій та необхідності екстемпорального виготовлення лікарських форм в аптеках під час воєнного стану й пандемії COVID-19 в Україні. Фармацевтичний журнал. 2023; 4: 14-26. DOI: https://doi.org/10.32352/0367-3057.4.23 https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1366
- Заболотня З.О., Заліська О.М. Дослідження асортименту лікарських засобів для лікування акне та їх доступності. Фармацевтичний журнал. 2024;1:24-33. DOI: https://doi.org/10.32352/0367-3057.1.24.03 https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1396
- Заліська О., Заболотня З. Аналіз стану екстемпорального виготовлення в аптеках та проблемні аспекти під час воєнного стану в Україні. Аннали Мечніковського інституту. 2025; № 1: 46-50. DOI: https://doi.org/ 10.5281/zenodo.15011703 https://journals.uran.ua/ami/article/view/318510
- Заліська О.М., Заболотня З.О. Інформаційне забезпечення фармацевтичної допомоги за даними доказової медицини при поширених дерматологічних захворюваннях. Львів, ЛНМУ імені Данила Галицького. 2025. 5 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заліська Ольга Миколаївна

2. Olha M. Zaliska

Кваліфікація: д.фарм.н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1845-7909

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бушуєва Інна Володимирівна
2. Inna V. Bushuieva

Кваліфікація: д. фармац. н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шматенко Олександр Петрович
2. Oleksandr P. Shmatenko

Кваліфікація: д.фарм.н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська військово-медична академія

Код за ЄДРПОУ: 22998499

Місцезнаходження: вул. Князів Острозьких, буд. 45/1, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трохимчук Віктор Васильович

2. Viktor V. Trokhymchuk

Кваліфікація: д. фармац. н., професор, 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9994-8931

Додаткова інформація: Код за ЄДРПОУ: 01896702

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриньків Ярина Оренстівна

2. Yaryna O. Hrynkiv

Кваліфікація: к. фармац. н., доц., 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6977-6136

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Левицька Оксана Романівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Левицька Оксана Романівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Заболотня Зоряна Орестівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна